

Decyzja

Prezydium KK

nr 133/21

ws. opinii o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych
oraz niektórych innych ustaw

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia opinię o projekcie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw.

Projekt ustawy dotyczy uregulowania dwóch zasadniczych kwestii: istnienia i funkcjonowania grup kapitałowych oraz rad nadzorczych spółek kapitałowych.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” potwierdza, że dotychczasowe regulacje dotyczące spółek powiązanych są dość ogólne i powinny zostać doprecyzowane. W praktyce pojawia się bowiem wiele wątpliwości odnośnie decyzji podejmowanych pomiędzy spółkami należącymi do holdingów. Jednocześnie zmiany dotyczące rad nadzorczych Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” uznaje za zbyt daleko idące i pomimo słusznej idei wzmocnienia ochrony interesów spółek kapitałowych oraz ich właścicieli wymagają one dopracowania i pogłębionej analizy. Zmiany w zakresie kompetencji organów nie mogą powodować konfliktu pomiędzy nimi, zwłaszcza w zakresie stosunków zewnętrznych, co może negatywnie wpłynąć na relacje spółek kapitałowych z ich partnerami biznesowymi.

Poniżej Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia szczegółowe uwagi do przedmiotowego projektu ustawy.

1. Proponowany Art. 21² wprowadza możliwość wydawania przez spółkę dominującą spółce zależnej, która pozostaje w grupie spółek wiążących poleceń, przy czym ustawa nie wyjaśnia, którym organom spółka może wydać takie polecenie, jak również czy takie polecenie może wydać innym osobom, posiadającym związek ze spółką zależną, a nie zasiadają w jej organach. W rzeczywistości polecenie takie mogłoby dotyczyć określonego działania lub zaniechania, podczas gdy zgodnie z naczelną zasadą Kodeksu spółek handlowych nie można ograniczać prawa zarządu do reprezentowania spółki ze skutkiem prawnym wobec osób trzecich.

2. Zgodnie z proponowanym art. 21⁴ § 1 spółka zależna uczestnicząca w grupie spółek podejmuje uchwałę o odmowie wykonania wiążącego polecenia, jeżeli wykonanie polecenia doprowadziłoby do niewypłacalności albo do zagrożenia niewypłacalnością tej spółki. Natomiast w myśl propozycji art. 21⁴ § 2 spółka zależna uczestnicząca w grupie spółek niebędąca spółką jednoosobową podejmuje uchwałę o odmowie wykonania wiążącego polecenia, jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że jest ono sprzeczne z interesem tej spółki i wyrządzi jej szkodę, która nie będzie naprawiona przez spółkę dominującą lub inną spółkę zależną uczestniczącą w grupie spółek w okresie najbliższych dwóch lat, licząc od dnia w którym nastąpi zdarzenie wyrządzającej szkodę, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. W określeniu wysokości szkody spółka zależna uwzględnia korzyści uzyskane przez tę spółkę w związku z uczestnictwem w grupie spółek w okresie ostatnich dwóch lat obrotowych. Przepisy te z nieuzasadnionych przyczyn wprowadzają dla zależnych spółek jednoosobowych i zależnych spółek wieloosobowych różne przesłanki nakazujące podjęcie uchwały o odmowie wykonania wiążącego polecenia.
3. Art. 219² § 1. Zgodnie z tym proponowanym przepisem jeżeli umowa spółki tak stanowi, rada nadzorcza może podjąć uchwałę w sprawie zbadania na koszt spółki określonego zagadnienia dotyczącego działalności spółki lub jej stanu majątkowego przez wybranego doradcę (doradca rady nadzorczej). Natomiast w myśl propozycji art. 300^{71a} § 1 rada nadzorcza prostej spółki akcyjnej może podjąć uchwałę w sprawie zbadania na koszt spółki określonego zagadnienia dotyczącego działalności spółki lub jej stanu majątkowego przez wybranego doradcę (doradca rady nadzorczej). Rozwiązanie to można uznać za wątpliwe, gdyż osoby zasiadające w radzie nadzorczej powinny dawać rękojmię należytego wykonywania swoich obowiązków. Przedmiotowe rozwiązanie zakłada brak wiedzy członków rady w zakresie sprawowanych obowiązków.
4. Art. 219² § 3, 300^{71a} § 1, 382¹ § 3 W umowie między spółką, a doradcą rady nadzorczej spółkę reprezentuje rada nadzorcza. Proponowany przepis wprowadza wyjątek od zasady, że spółka reprezentowana jest przez zarząd. Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wskazuje, że brak jest merytorycznych argumentów za wprowadzeniem takiego wyjątku, w szczególności, że nawet w przypadku zawierania umów z audytorem badającym sprawozdanie finansowe spółka kapitałowa reprezentowana jest przez zarząd.
5. Zgodnie z propozycja Art. 384¹ § 1 zawarcie przez spółkę ze spółką dominującą, spółką zależną lub spółką z nią powiązaną transakcji, której wartość zsumowana z wartością transakcji z tą samą spółką w okresie roku obrotowego przekracza 10% sumy aktywów spółki w rozumieniu przepisów o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego

zatwierdzonego sprawozdania finansowego, wymaga zgody rady nadzorczej, chyba że statut stanowi inaczej. Brak jest uzasadnionych przyczyn, dla których spółka musiałaby uzyskiwać zgodę rady nadzorczej na zawarcie transakcji ze spółką dominującą, spółką zależną lub spółką z nią powiązaną. Zapis ten jest tym bardziej wątpliwy, że statut może przewidywać sytuację odmienną.

6. W proponowanym Art. 390 § 3 członkowie rady nadzorczej, o których mowa w § 2 otrzymują wynagrodzenie, którego wysokość ustala walne zgromadzenie. Walne zgromadzenie może powierzyć to uprawnienie radzie nadzorczej. Do takich członków stosuje się zakaz konkurencji, o którym mowa w art. 380. Brak jest merytorycznych argumentów uzasadniających wprowadzenie mechanizmu, w oparciu o który walne zgromadzenie będzie mogło wyposażyć radę nadzorczą w uprawnienie do ustalenia wysokości wynagrodzenia rady nadzorczej. Zapis ten może naruszyć prawa mniejszościowych udziałowców i akcjonariuszy, którzy będą mieli ograniczony dostęp do tych danych.
7. Art. 587¹ § 1 Kto wbrew obowiązkom wynikającym z art. 219 § 4 i 4¹, art. 300⁷¹ § 1-2, art. 300⁷⁶ § 5 albo art. 382 § 4 i 4¹, nie przekazuje radzie nadzorczej w terminie lub przekazuje informacje, dokumenty, sprawozdania lub wyjaśnienia niezgodne ze stanem faktycznym, lub zataja dane wpływające w istotny sposób na treść tych informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień – podlega grzywnie nie niższej niż 20 000 złotych i nie wyższej niż 50 000 złotych albo karze ograniczenia wolności. Czyn ten stanowi przestępstwo. Proponowany przepis wprowadza odpowiedzialność karną za nieprzedstawienie w terminie ww. dokumentów i informacji radzie nadzorczej. W rzeczywistości rada nadzorcza może nawet nieświadomie kształtować odpowiedzialność karną zarządu, prokurentów, osób zatrudnionych w spółce na podstawie umowy o pracę lub wykonujących na rzecz spółki w sposób regularny określone czynności na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenia albo innej umowy o podobnym charakterze. Rada Nadzorcza jednej osobie będzie mogła wyznaczyć np. 21 dniowy termin na wykonanie obowiązków pod rygorem ponoszenia odpowiedzialności karnej, a innej osobie termin np. 15 dniowy. Pracownicy i osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych nie powinni podlegać odpowiedzialności karnej za niewykonanie obowiązków nałożonych na nich przez radę nadzorczą, która jako organ nawet nie jest pracodawcą pracownika, czy też stroną umowy cywilnoprawnej. Przedmiotowy przepis budzi sporo wątpliwości i może stanowić pole do nadużyć. W rzeczywistości ww. osoby muszą nieodpłatnie pozostawać do ciągłej i nieograniczonej dyspozycyjności rady

nadzorczej. Jednocześnie ustawa nie określa formy przekazania polecenia, jak również przekazania sprawozdań, wyjaśnień etc.

8. Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę, że zgodnie z art. 12 ustawy projektowane przepisy mają wejść w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i art. 7, które wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022r. Mając na uwadze zakres wprowadzonych zmian stwierdzić należy, że zaproponowane *vacatio legis* jest bardzo krótkie.

Gdańsk, 28 września 2021 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

Z-ca PRZEWODNICZĄCEGO
KK NSZZ „Solidarność”
Bogdan Biś